

CEVAPLI KİTAPÇIK

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	Toplam
Puan	9	13	15	13	8	10	16	16	100

8 açık uçlu / kısa cevaplı soru · 100 puan. Yanıtlarında istenen işlem, gerekçe ve kanıt göster.

Yazılı provasıdır. Okulunun seçtiği senaryoyu kontrol et.

1. Bağlamdaki ketumluk · 9 puan

Mert, yarışma sonucunu erkenden öğrenmişti. Arkadaşları ne kadar sorsa da tek kelime söylemedi. Herkese aynı gün duyurulması için ketum davranıyor, konuyu değiştirmekle yetiniyordu.

“Ketum” sözcüğünün bu metindeki anlamını tahmin ediniz. Tahmininizi destekleyen iki ifadeyi yazınız.

Örnek yanıt

Ketum, bildiğini veya bir sırrı açıklamayan, ağız sıkı kişi demektir. “Tek kelime söylemedi.” ve “konuyu değiştirmekle yetiniyordu” ifadeleri bu anlamı destekler.

- Mert’in sorular karşısındaki davranışlarını karşılaştır.
- Davranışların ortak anlamını sözcüğün yerine koyarak denetle.

Dikkat: Ketum sözcüğünü habersiz olmak sanmak.

2. Sanat ve anlatım · 13 puan

Akşam, yorgun omuzlarını sokağımıza bıraktı. Sokak lambası, karanlığın içinde bir yıldız gibi parlıyordu.

İlk cümledeki söz sanatını, insana ait özelliği göstererek belirtiniz. İkinci cümlede hangi varlık hangi varlığa benzetilmiştir? Benzetme edatını da yazınız.

Örnek yanıt

İlk cümlede kişileştirme vardır; akşama yorgun omuzlarını bırakma gibi insana ait bir özellik verilmiştir. İkinci cümlede sokak lambası yıldıza benzetilmiştir; benzetme edatı “gibi”dir.

- İlk cümlede insan olmayan varlığa verilen davranış bul.
- İkinci cümlede benzetmenin iki varlığını ve bağlayıcı sözcüğü ayır.

Dikkat: Kişileştirmeyi konuşurma sanmak; akşam konuşmuyor.

3. Fiilimsilerin işi · 15 puan

Koşan çocuk kapıya ulaştı. Kitap okumak onu dinlendirdi. Zil çalınca herkes içeri girdi.

“Koşan”, “okumak” ve “çalınca” sözcüklerinin fiilimsi türlerini yazınız. Her birinin cümlede hangi sözcüğü veya yargıyı nasıl tamamladığını açıklayınız.

Örnek yanıt

Koşan sıfat-fiildir; çocuğu niteler. Okumak isim-fiildir; “kitap okumak” bir eylemin adı olarak özne görevindeki grubu kurar. Çalınca zarf-fiildir; içeri girme eyleminin zamanını bildirir.

- Fiilden türeyen sözcüklerin çekimli yüklem olup olmadığını kontrol et.
- Niteleme, adlandırma ve zaman bildirme görevlerini ayır.

Dikkat: Yalnız ek adlarını yazıp cümledeki görevi açıklamamak.

4. Kulüp duyurusunu anlama · 13 puan

Okulun okuma kulübü, 18 Kasım Çarşamba günü saat 15.30’da kütüphanede buluşacaktır. Katılımcılar, son okudukları kitaptan seçtikleri bir bölümü ve bu bölümü seçme nedenlerini paylaşacaktır. Kitabı bitirmiş olmak zorunlu değildir. Katılacak öğrencilerin bir gün önce kulüp listesine adlarını yazdırmaları istenmektedir.

Toplantıda öğrenciler hangi iki şeyi paylaşacaktır? Katılmak için kitabı bitirmek gerekiyor mu ve kayıt için hangi işlem isteniyor?

Örnek yanıt

Seçtikleri bölümü ve onu seçme nedenlerini paylaşacaklardır. Kitabı bitirmek gerekmez. Bir gün önce kulüp listesine adlarını yazdırmaları gerekir.

- Paylaşılacak içerik ile katılım koşulunu ayır.
- Olumsuz zorunluluk cümlesini ve kayıt zamanını dikkatle oku.

Dikkat: Kitabı bitirmeyenlerin katılamayacağını söylemek.

5. Konu ile ayrıntı · 8 puan

Eski kitapları onarmak, yalnız kapaklarını yapıştırmaktan ibaret değildir. Eksik sayfaların belirlenmesi, kitabın temizlenmesi ve uygun malzemenin seçilmesi de gerekir. Yanlış yapıştırıcı kitabı daha çok yıpratır. Bu yüzden onarım sırasında kitabın yapısını koruyan yöntemler kullanılmalıdır.

Metnin konusunu bir söz öbeğiyle yazınız. Konuyla ilişkili iki ayrıntıyı metinden belirtiniz.

Örnek yanıt

Konu, eski kitapların uygun yöntemlerle onarılmasıdır. Eksik sayfaların belirlenmesi ve doğru yapıştırıcı/malzeme seçilmesi bu konuyla ilgili ayrıntılardır.

- Bütün cümlelerin hangi ortak iş etrafında toplandığını bul.
- Konuya örnek olan işlemleri seç.

Dikkat: Konuyu yalnız yapıştırıcı diye aşırı daraltmak.

6. Düşünceyi geliştirme yolları · 10 puan

Arşiv, belgelerin belirli bir düzen içinde saklandığı ve gerektiğinde bulunabildiği yerdir. Mektuplar, eski fotoğraflar ve toplantı tutanakları arşivlerde korunabilecek belgelerdendir. Bu çeşitlilik, bir topluluğun geçmişini farklı yönlerden öğrenmemizi sağlar.

İlk iki cümlede kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını ayrı ayrı belirtiniz. Her birini cümleden bir özellik veya ifadeyle gerekçelendiriniz.

Örnek yanıt

İlk cümlede tanımlama vardır; arşivin ne olduğu açıklanır. İkinci cümlede örnekleme vardır; mektup, fotoğraf ve tutanak belge türlerine örnek verilir.

- İlk cümlede ne sorusuna cevap verip vermediğine bak.
- İkinci cümlede genel kavram için sıralanan somut örnekleri bul.

Dikkat: Birden çok belge sayılmasını sayısal veriden yararlanma sanmak.

7. Birlikte üretmek üzerine şiir · 16 puan

Konu: Bir işi birlikte başarmanın insanda uyandırdığı duygu.

Bu konuya uygun 4-6 dizecik bir şiir yazınız. En az bir benzetme veya kişileştirme kullanınız. Aynı sesi ya da sözcüğü bilinçli olarak tekrarlayarak bir ahenk oluşturunuz.

Örnek yanıt

Bir el uzandı sabaha,
Bir el daha açtı yolu.
Umut, küçük bir kuş gibi
Kondur ortak masamıza.
Birlikte büyüdü günümüz.

- Ortak bir çalışma anının duygusunu seç.
- Duyguyu bir imgeye dönüştür; dize tekrarlarını ve biçimini kontrol et.

Dikkat: Düz yazı paragrafını gelişigüzel satırlara bölüp istenen sanat ve ahenk kurmamak.

8. Bağlantılarla akış · 16 puan

Aşağıdaki bilgiler bir paragrafta kullanılacaktır: Etkinlik açık havada planlandı. Yağmur başladı. Çalışma kapalı salona alındı. Program tamamlandı.

Bilgileri anlamlarını değiştirmeden 3-4 cümlelik bir paragrafa dönüştürünüz. En az bir karşıtlık/geçiş ifadesi ve bir neden-sonuç bağlantısı kullanınız; kullandığınız iki bağlantı ifadesini ayrıca yazınız.

Örnek yanıt

Etkinlik açık havada planlanmıştı ancak yağmur başladı. Bu nedenle çalışmayı kapalı salona aldık. Böylece programı tamamlayabildik. Bağlantılar: ancak, bu nedenle.

- Plan ile beklenmedik yağmur arasındaki ilişkiyi belirle.
- Salona geçişin nedenini uygun bağlayıcıyla açıkla.

Dikkat: Çünkü ve ancak ifadelerini anlam ilişkisine bakmadan yer değiştirmek.